

IV kadencja

SPRAWOZDANIE

KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za
czyny zabronione pod groźbą kary (druk
nr 3837)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 Regulaminu Sejmu skierował w dniu 30 marca 2005 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka do pierwszego czytania.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 19 maja i 16 czerwca 2005 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 16 czerwca 2005 r.

Sprawozdawca

/-/Adam Szejnfeld

Zastępca Przewodniczącej Komisji

/-/Irena Maria Nowacka

Projekt

USTAWA
z dnia 2005 r.

**o zmianie ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny
zabronione pod groźbą kary**

Art. 1.

W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. Nr 197, poz. 1661 oraz z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 191, poz. 1956 i Nr 243, poz. 2442) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiotem zbiorowym w rozumieniu ustawy jest osoba prawna oraz jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną, z wyłączeniem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego i ich związków.”;

2) w art. 3 w pkt 3 skreśla się średnik i uchyla się pkt 4;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności, jeżeli fakt popełnienia czynu zabronionego, wymienionego w art. 16, przez osobę, o której mowa w art. 3, został potwierdzony prawomocnym wyrokiem skazującym tę osobę.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności, jeżeli do popełnienia czynu zabronionego doszło w następstwie co najmniej braku należytej staranności w wyborze osoby fizycznej, o której mowa w art. 3 pkt 2 lub 3, lub co najmniej braku należytego nadzoru nad tą osobą – ze strony organu lub przedstawiciela podmiotu zbiorowego.”;

5) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Wobec podmiotu zbiorowego sąd orzeka karę pieniężną w wysokości od 1 000 do 20 000 000 złotych, nie wyższą jednak niż 3% przychodu osiągniętego w roku obrotowym, w którym popełniono

czyn zabroniony będący podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego.

2. Przychód, o którym mowa w ust. 1, określa się na podstawie sporządzonego przez podmiot zbiorowy sprawozdania finansowego albo w oparciu o podsumowanie zapisów w księgach podatkowych, o których mowa w art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.¹⁾.”;

6) w art. 9 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie orzeka się, jeżeli jego orzeczenie mogłoby doprowadzić do upadłości albo likwidacji podmiotu zbiorowego lub zwolnień, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, Nr 213, poz. 2081 i Nr 223, poz. 2217 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959).”;

7) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. Orzekając karę pieniężną, zakazy lub podanie wyroku do publicznej wiadomości, sąd uwzględnia w szczególności wagę nieprawidłowości w wyborze lub nadzorze, o których mowa w art. 5, rozmiary korzyści uzyskanej lub możliwej do uzyskania przez podmiot zbiorowy, jego sytuację majątkową, społeczne następstwa ukarania oraz wpływ ukarania na dalsze funkcjonowanie podmiotu zbiorowego.”;

8) w art. 16 w ust. 1:

a) w pkt 1:

- lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) art. 224-232 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 48, poz. 447 i Nr 83, poz. 719),”;

- lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) art. 303-305 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z 2004 r. Nr 33, poz. 286 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 68),”;

- lit. g otrzymuje brzmienie:

„g) art. 33 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 137, poz. 1302, Nr 170, poz. 1660 i Nr 228, poz. 2255 i 2256 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 64, poz. 593, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 868, Nr 93, poz. 894, Nr 116, poz. 1205, Nr 122, 1288, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 162, poz. 1692 i Nr 173, poz. 1808.

dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2315),”

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) łapownictwa i płatnej protekcji, określone w art. 228-230a, art. 250a, art. 296a i art. 296b Kodeksu karnego;”

c) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, określone w art. 199-200 i art. 203-204 Kodeksu karnego;”

d) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) określone w art. 23-24b ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1693 i Nr 172, poz. 1804);”

9) uchyla się art. 17-20;

10) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. W postępowaniu karnym albo w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe przeciwko osobie, o której mowa w art. 3, o czyn zabroniony określony w art. 16, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przyniósł on lub mógł przynieść podmiotowi zbiorowemu korzyść, chociażby niemajątkową, podmiot ten może zgłosić udział swojego przedstawiciela w postępowaniu przed sądem, nie później niż przed zamknięciem przewodu sądowego w pierwszej instancji.

2. Przedstawicielem podmiotu zbiorowego nie może być osoba, o której mowa w art. 3, przeciwko której toczy się postępowanie karne albo postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe.

3. Zgłoszenie udziału przedstawiciela podmiotu zbiorowego następuje w formie pisemnej. Przepisy art. 119 i 120 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli w postępowaniu przygotowawczym zostanie ustalony podmiot, o którym mowa w ust. 1, należy niezwłocznie powiadomić ten podmiot o przysługujących mu uprawnieniach i obowiązkach, o których mowa w ust. 1-3 oraz w art. 21a.

5. Jeżeli podmiot, o którym mowa w ust. 1, zostanie ustalony w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, przed zamknięciem przewodu sądowego, przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.”

11) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. W postępowaniu sądowym, w którym bierze udział przedstawiciel podmiotu zbiorowego, podmiotowi temu przysługują uprawnienia określone w art. 156, art. 167, art. 171 § 2, art. 350 § 1 pkt 3, art. 352, art. 406, art. 422 § 1, art. 423 § 2, art. 425, art. 444 i art. 459 Kodeksu postępowania karnego.

2. Sąd może przesłuchać przedstawiciela podmiotu zbiorowego w charakterze świadka. Osoba ta może odmówić zeznań. Przepisy art. 72, art. 75, art. 87 i art. 89 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku skorzystania z uprawnienia określonego w art. 171 § 2 lub art. 406 § 1 Kodeksu postępowania karnego przedstawiciel podmiotu zbiorowego może, uwzględniając kolejność wskazaną w art. 370 § 1 oraz w art. 406 § 1 Kodeksu postępowania karnego, odpowiednio zadawać pytania stronom lub zabrać głos po zamknięciu przewodu sądowego przed wystąpieniem obrońcy oskarżonego.”;

12) art. 33 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 33. 1. W imieniu podmiotu zbiorowego w postępowaniu uczestniczy osoba wchodząca w skład organu uprawnionego do reprezentowania tego podmiotu.
2. Podmiot zbiorowy może ustanowić obrońcę spośród osób uprawnionych do obrony według przepisów o ustroju adwokatury lub osób uprawnionych do świadczenia pomocy prawnej według przepisów o radcach prawnych.
 3. Osoba, o której mowa w ust. 1, ma prawo składania wyjaśnień, może jednak bez podania powodów odmówić odpowiedzi na poszczególne pytania lub odmówić składania wyjaśnień. Osoba ta ma prawo składania wyjaśnień do każdego dowodu przeprowadzonego na rozprawie.
 4. W imieniu podmiotu zbiorowego w postępowaniu nie może uczestniczyć osoba, o której mowa w art. 3.
 5. W przypadku wyznaczenia przez podmiot zbiorowy osoby, o której mowa w art. 3, sąd wzywa podmiot zbiorowy do wskazania, w terminie 30 dni, innej osoby, która będzie występowała w postępowaniu w jego imieniu.
 6. W razie niewyznaczenia w terminie innej osoby, o której mowa w ust. 5, albo gdy nie działają organy uprawnione do reprezentowania podmiotu zbiorowego, sąd wyznacza temu podmiotowi obrońcę z urzędu, spośród osób wymienionych w ust. 2.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Min.JP.1866 /2005/DP/kr

Warszawa, dnia 23/06/2005 r.

Pani
Katarzyna Piekarska
Przewodnicząca
Komisji Sprawiedliwości i
Praw Człowieka
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia do sprawozdania Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (druk nr 4170), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) oraz art. 42 ust. 4 w związku z art. 43 ust. 1 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowna Pani Przewodnicząca,

W związku z przedłożonym sprawozdaniem (druk nr 4170) uprzejmie informuję, iż nie zgłaszam uwag.

Jednocześnie, odnosząc się do projektu ustawy o zmianie ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (druk nr 3837), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Andrzej Kalwas
Minister Sprawiedliwości

T. Nawalcewicz